

NOTAT

21. april 2022
Dok.nr. 60610-22

Analyse af den forventede udvikling i udgifterne til specialundervisning i perioden 2022-2026

Det er besluttet, at der skal udarbejdes en analyse af den forventede udvikling i udgifterne til specialundervisning, der kan danne grundlag for børne- og ungdomsudvalgets drøftelse af budget 2023.

Som følge heraf er der udarbejdet nærværende notat, der beskriver den forventede udgiftsudvikling på specialundervisningsområdet i perioden 2022-2026.

I notatet sættes der kun fokus på den del af budgettet, der vedrører de variable omkostninger (dvs. udgiften til skoler og børnebyers interne specialundervisning, udgiften til pladser på Djurslandsskolen og eksterne specialundervisningstilbud samt udgiften til Norddjurs Kommunes egne specialrækkeklasser). Budgettet dækker omkostningerne til både specialskoledelen og special SFO/klub-delen.

Dvs. at der ikke er fokus på de faste, centrale og decentrale dele af budgettet, der bl.a. omfatter udgifter til ledelse, teknisk-administrativt personale, administration, transport af elever, bygningsdrift samt el, vand og varme.

Budget til specialundervisning i 2022

Det samlede budget til de variable omkostninger på specialundervisningsområdet er på i alt 79,859 mio. kr. i 2022. Sammensætningen af budgettet fremgår af tabel 1.

Tabel 1. Budget til specialundervisning i 2022 (både specialskole og special SFO/klub)

(hele 1.000 kr., 2022 p/l)	2022
Oprindelig budgetramme	68.366
Finansieringspulje, jfr. budgetaftalen for 2022	5.000
Opretholdelse af nuværende niveau, jfr. budgetaftalen for 2021	3.064
Reservepulje	3.000
Børneby Midt - midler til ny 8. kl. pr. august 2022	429
I alt	79.859

I forbindelse med budgetaftalen for 2022 blev det besluttet at afsætte en finansieringspulje på 5,0 mio. kr. i 2022 og 3,7 mio. kr. i de efterfølgende år. Midlerne er afsat med henblik på at sikre en basisfinansiering og økonomisk stabilitet på området.

Desuden blev det i forbindelse med budgetaftalen for 2021 besluttet at afsætte midler til opretholdelse af det nuværende niveau i folkeskolen. Som følge heraf blev specialundervisningsområdet tilført 2,0 mio. kr. i 2021, 3,0 mio. kr. i 2022, 4,0 mio. kr. i 2023 og 4,75 mio. kr. i efterfølgende år.

Som en del af den nye ressourcefordelingsmodel på specialundervisningsområdet, der blev godkendt i kommunalbestyrelsen den 12. oktober 2021, er der i 2022 afsat en reservepulje på 3,0 mio. kr. Heraf er den ene mio. kr. forlods fordelt mellem skoler og børnebyer ud fra hvilke enheder, der har oplevet den største budgetreduktion som følge af implementeringen af den nye ressourcefordelingsmodel. Fra og med 2023 indgår den ene mio. kr. i den generelle budgetramme til almindelig fordeling efter kriterierne i ressourcefordelingsmodellen, således at reservepuljen herefter er på 2 mio. kr. årligt.

Endelig har Børneby Midt i 2022 få tilført ca. 0,4 mio. kr. til dækning af udgifter til elever i 8. klasse, som modtager et specialundervisningstilbud. Dette skyldes, at Børneby Midt først får elever i 8. klasse i efteråret 2022. Udgiften finansieres ekstraordinært via de centrale konti på skoleområdet.

Til orientering skal det bemærkes, at der ud over rammen til specialundervisning i 0. - 9. klasse, som fremgår af ovenstående tabel 1, også er afsat et fast, centralt budget på 5,0 mio. kr. årligt til betaling for elever med specialundervisningsbehov i 10. klasse.

Udvikling i budget og udgifter i perioden 2022-2026

I forhold til den forventede udgiftsudvikling på specialundervisningsområdet, så er der i tabel 2 foretaget en sammenligning af budgettet i 2022 med budgetterne i perioden 2023-2026. Af hensyn til sammenligneligheden er alle år regnet i 2023-priser. Desuden er det ekstraordinære tilskud til Børneby Midt i 2022 udeladt.

Tabel 2. Udvikling i budgettet på specialundervisningsområdet i perioden 2022-2026

(hele 1.000 kr., 2023 p/l)	2022	2023	2024	2025	2026
Oprindelig budgetramme	68.366	68.902	67.947	67.454	66.201
Finansieringspulje, jfr. budgetaftalen for 2022	5.000	3.813	3.813	3.813	3.813
Opretholdelse af nuværende niveau, jfr. budgetaftalen for 2021	3.064	4.210	5.000	5.000	5.000
Reservepulje	3.000	2.050	2.050	2.050	2.050
Fremskrivning til 2023-priser	2.432	0	0	0	0
I alt	81.862	78.975	78.810	78.317	77.064

Som det fremgår af tabel 3, så reduceres det nuværende budget til specialundervisning i 2022 gradvist i perioden frem til og med 2026.

Tabel 3. Sammenligning af den samlede budgetramme for 2022 med rammerne for 2023-2026

(hele 1.000 kr., 2023 p/l)	2023	2024	2025	2026
Budget til specialundervisning i 2022	81.862	81.862	81.862	81.862
Budget i efterfølgende år	78.975	78.810	78.317	77.064
Difference	-2.887	-3.052	-3.545	-4.798

Årsagen til den gradvise reduktion i budgettet til specialundervisning i perioden 2023-2026 - set i forhold til budgettet for 2022 - fremgår af tabel 4.

Tabel 4. Årsag til budgetreduktion i perioden 2023-2026 set i forhold til budget 2022*

(hele 1.000 kr., 2023 p/l)	2023	2024	2025	2026
Mængderegulering i det tekniske budget 2023	-565	-724	-476	-1.729
Effekt af mængdereguleringer indregnet i budgettet fra tidligere år	-1.860	-2.655	-3.398	-3.398
Effektiviseringsbidrag i det tekniske budget 2023	-440	-440	-436	-436
Reduktion i finansieringspulje, jfr. budgetaftalen for 2022 (fra 5,0 til 3,7 mio. kr.)	-1.340	-1.340	-1.340	-1.340
Stigning i budget til opretholdelse af nuværende niveau, jfr., budgetaftalen for 2021	1.053	1.842	1.842	1.842
Diverse mindre budgetreguleringer	265	265	263	263
Budgetreduktion i alt	-2.887	-3.052	-3.545	-4.798

* Ved sammenligningen i forhold til budget 2022 er der ikke indregnet den ekstra bevilling på 0,429 mio. kr. fra centrale konti på skoleområdet, som Børneby Midt har modtaget i 2022.

Som det fremgår af tabel 3 og 4, så reduceres budgettet til specialundervisning gradvis i de kommende år set i forhold til det nuværende budget for 2022. Reduktionen er således på 2,9 mio. kr. i 2023 stigende til 4,8 mio. kr. i 2026.

Under forudsætning af et uændret behov for specialundervisning i de kommende år, så vil reduktionen medføre, at området kommer under et betydeligt budgetpres i perioden frem til 2026.

Budgetudfordring i 2022

Presset forstærkes yderligere af, at næsten hele budgettet i 2022 anvendes til pladser på Djurslandsskolen, til Norddjurs Kommunes egne specialrækkeklasser og til eksterne specialundervisningstilbud. Udgiftsfordelingen fremgår af tabel 5.

Tabel 5. Fordeling af forventede udgifter til specialundervisning i 2022

(hele 1.000 kr., 2022 p/l)	Djurslands-skolen	Special-klasser	Eksterne tilbud	Udgift i alt	Budget 2022	Difference
Centralt	16.668	6.017	2.478	25.163	25.748	585
Decentralt	16.047	33.528	2.366	51.941	54.111	2.170
I alt	32.715	39.545	4.844	77.104	79.859	2.755

* Udgifterne er baseret på kendte og forventede visitationer pr. april 2022.

Som det fremgår af tabel 5, så er der kun et centralt restbudget på ca. 0,6 mio. kr. til finansiering af udgiften til nye, uforudsete visitationer til specialundervisning i den resterende del af 2022.

Desuden fremgår det af tabellen, at der på nuværende tidspunkt kun forventes at være et begrænset decentralt budget på i alt ca. 2,2 mio. kr. til finansiering af de enkelte skolers og børnebyers udgifter til interne specialundervisningstilbud. Dvs. at der er begrænsede muligheder for at etablere mindre indgribende undervisningstilbud (+9 timer) og lokale "melleformer" som alternativ til f.eks. specialrækkeklasser.

Det skal samtidig bemærkes, at der i forhold til elever med specialundervisningsbehov i 10. klasse forventes en udgift på 5,8 mio. kr. i 2022. Til finansiering af denne udgift er der et fast budget på 5,0 mio. kr. årligt. Da behovet for specialundervisningstilbud til elever i 10. klasse erfaringsmæssigt varierer en del fra

år til år, er udgiften i 2022 imidlertid ikke ensbetydende med, at der også vil opstå et merforbrug i de efterfølgende år.

Udvikling i antal elever i segregerede specialundervisningstilbud

Det samlede udgiftspress i perioden 2022-2026 er resultatet af en udvikling, hvor antallet af elever i segregerede specialundervisningstilbud er steget i de senere år. Som det fremgår af tabel 6, så er antallet steget med 38 helårselever i periode 2020-2022. Udviklingen skal ses i lyset af, at der i samme periode har været et fald i antallet af børn i den skolepligtige alder på ca. 140 børn.

Tabel 6. Udvikling i antal elever i segregerede specialundervisningstilbud i perioden 2020-2022

(antal helårselever)	Skole			SFO/Klub		
	2020	2021	2022*	2020	2021	2022*
Djurslandsskolen	72,3	76,7	74,7	40,2	40,8	35,9
Specialrækkeklasser	134,5	154,8	168,7	27,5	40,8	42,4
Eksterne tilbud	11,2	10,7	12,6	2,7	1,8	1,0
I alt	218,1	242,2	256,0	70,4	83,5	79,3

* Udgifterne er baseret på kendte og forventede visitationer pr. april 2022.

Til orientering er de enkelte skoler og børnebyers antal elever i segregerede specialundervisningstilbud i 2022 vist i et bilag til dette notat.

Udviklingen har medført, at andelen af segregerede 6-15 årige i Norddjurs Kommune som vist i tabel 7 er steget fra 5,9 pct. i 2020 til 7,3 pct. i 2022.

Tabel 7. Andel af 6 - 15 årige i segregerede specialundervisningstilbud i 2022-2022

	2020	2021	2022*
Segregeringsandel	5,9 pct.	6,6 pct.	7,3 pct.

* Andelen er baseret på kendte og forventede visitationer pr. april 2022.

Udvikling i antal 0-17 årige med psykiatriske diagnoser

Det skal bemærkes, at udviklingen i antallet af elever i segregerede specialundervisningstilbud følger en udvikling - både i Norddjurs Kommune og på landsplan - hvor antallet af 0-17 årige med en psykiatrisk diagnose er steget kraftigt i de senere år.

Udviklingen i antallet af diagnoser til 0-17 årige i perioden 2015-2021 er belyst nærmere i et afsnit i den undersøgelse af den fremtidige udvikling på det specialiserede voksenområde, som Norddjurs Kommune har udarbejdet i samarbejde med KL's konsulentvirksomhed Komponent.

Afsnittet er vedlagt som bilag til dette notat.

Udviklingen for de tre største psykiatriske diagnosegrupper er vist i tabel 8.

Tabel 8. Udvikling i antal 0-17 årige med psykiatriske diagnoser i Norddjurs Kommune

Diagnose	Antal pr. 1. januar 2021	Stigning i perioden 2015-2021
Autismespektrumforstyrrelser	164	56,2 pct.
ADHD	247	35,7 pct.
Belastnings- og tilpasningsreaktioner	86	53,6 pct.

Udgift til elever på Djurslandsskolen

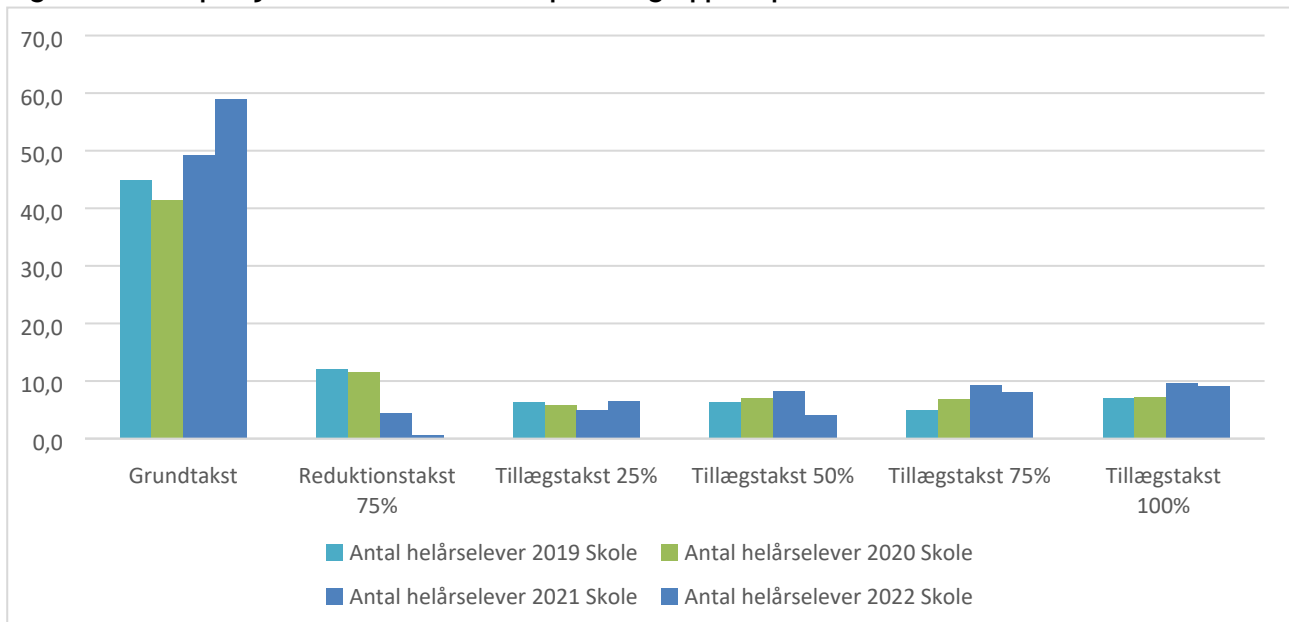
Budgetpresset som følge af det stigende antal specialundervisningselever forstærkes yderligere af, at udgiften til Norddjurs Kommunes egne elever på Djurslandsskolen har været stigende i de senere år.

Som det fremgår af figur 1, så har der i perioden 2019-2022 været en stigning i antallet af helårselever på Djurslandsskolens grundtakst, mens antallet af helårselever på den såkaldte reduktionstakst (dvs. en særlig takst på 75 pct. af grundtaksten) er faldet.

Desuden fremgår det af figur 1, at der i 2021 og 2022 er bevilget flere af de to dyreste kategorier af tillægstakster.

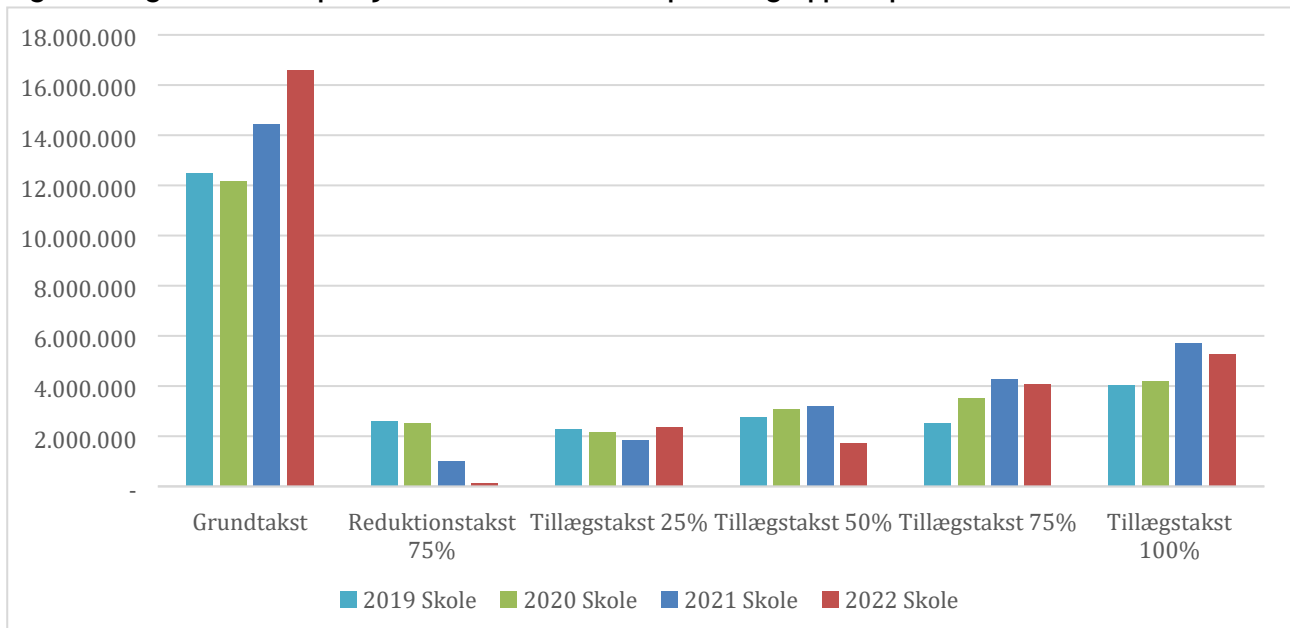
Dette afspejler sig ligeledes i udviklingen i Norddjurs Kommunes udgift til elever på de forskellige takstniveauer (regnet i løbende priser), der er beskrevet i figur 2.

Figur 1. Elever på Djurslandsskolen fordelt på takstgrupper i perioden 2019-2022

* Andelen er baseret på kendte og forventede visitationer pr. april 2022.

Figur 2. Udgift til elever på Djurslandsskolen fordelt på takstgrupper i perioden 2019-2022

* Udgifterne er baseret på kendte og forventede visitationer pr. april 2022.

Den samlede udgift til Norrdjurs Kommunes egne elever på Djurslandsskolen i perioden 2019-2022 fremgår af tabel 9.

Tabel 9. Udvikling i Norrdjurs Kommunes udgifter til elever på Djurslandsskolen

(Hele 1.000 kr., løbende priser)	2019	2020	2021	2022
Grundtakst	12.490	12.170	14.450	16.610
Reduktionstakst (75. pct.)	2.590	2.530	1.000	130
Tillægstakst på 25 pct.	2.290	2.150	1.860	2.370
Tillægstakst på 50 pct.	2.760	3.080	3.200	1.730
Tillægstakst på 75 pct.	2.510	3.510	4.270	4.070
Tillægstakst på 100 pct.	4.020	4.190	5.700	5.270
I alt	26.660	27.630	30.480	30.180

* Udgifterne er baseret på kendte og forventede visitationer pr. april 2022.

Som det fremgår af tabellen, er kommunens udgift til egne elever steget fra 26,7 mio. kr. i 2019 til 30,2 mio. kr. i 2022 (regnet i løbende priser).